

Att dokumentera socialtjänstens insatser för Vuxna. Första halvåret 2023

Aktualiseringar vuxna. Gävleborgs län. Halvårsrapport.

Per Åsbrink
20231013

FoU Välfärd
Arbetsrapport 2023:2

Bakgrund

Inom FoU Välfärd, Region Gävleborg, bedrivs sedan 2008 arbetet *Att dokumentera insatser för barn och unga* i samarbete med en referensgrupp bestående av representanter för socialtjänsten i länets kommuner. Syftet med arbetet är att systematiskt följa upp aktualiseringar av barn/unga till länets kommuners socialtjänster.

På uppdrag av socialcheferna i länet påbörjade FoU Välfärd 2016, tillsammans med referensgruppen, ett arbete att implementera en liknande modell för systematisk uppföljning i länet gällande aktualiseringar av vuxna till socialtjänsten. Gemensamma aktualiseringskoder (sid 3-4) bestämdes i länet, vilka lades in i kommunernas verksamhetssystem. Datat för aktualiseringarna hämtas från kommunernas verksamhetssystem och sammanställs av FoU Välfärd.

Den första inrapporteringen till FoU Välfärd gjordes februari 2018 gällande aktualiseringsdata för vuxna för perioden andra halvåret 2017.

Följande arbetsrapport rör aktualiseringar av vuxna till socialtjänsterna i länets kommuner under första halvåret 2023 (230101-230630). I rapporten görs jämförelser mellan halvår 2018 till 2022. Data gäller biståndsärenden, ej serviceinsatser.

Sammanfattning

Följande arbetsrapport från FoU Välfärd omfattar en sammanställning av aktualiseringar av vuxna till tio kommuners socialtjänster i Gävleborgs län, för perioden första halvåret 2023. I rapporten görs jämförelser mellan första halvåret 2018 till 2023.

Mellan första halvåret 2022 och 2023 har antalet aktualiseringar i länet *minskat* med 7 % och antalet unika vuxna som har aktualiserats *minskat* med 4 %.

För första halvåret 2023 noteras att:

Av den totala andelen aktualiseringar 2023 utgör anmälningarna 57 % och ansökningarna 34 %. Antalet anmälningar har minskat med 12 % och antalet ansökningar ökat med 5 %, i jämförelse med första halvåret 2022. Medelåldern är 40 år (40,4) och 61 % är män och 39 % kvinnor.

Den vanligaste orsaken till *ansökan* om bistånd är pga. eget missbruk/beroende (67 %). Antalet ansökningar pga. våld i nära relationer fortsätter att öka. 73 % av *anmälningarna* rör missbruk-/beroende och 11 % LOB-anmälningar. Antalet anmälningar om missbruk har minskat med 4 %, i jämförelse med samma period för 2022.

I jämförelse mellan kön och ansökan noteras att; 79 % av ansökningarna från män rör missbruk, i jämförelse med 52 % för kvinnor. 35 % av ansökningarna från kvinnor rör våld i nära relationer.

77 % av anmälningarna för män rör missbruk, i jämförelse med 67 % för kvinnor. 17 % av anmälningarna för kvinnor rör våld i nära relationer, varav 26 % leder till en social utredning. Totalt leder 47 % av anmälningarna till en social utredning.

Det genomsnittliga värdet av antal anmälningar per vuxen har ökat från 1,41 till 1,55 mellan 2018-2023, vilket ger en indikation på en ökande trend av att antalet återaktualiseringar av vuxna till socialtjänsten.

Begreppsdefinitioner

Gäller ärenden:

-Ärenden som aktualiseras (ansökan, anmälan, yttrande, överflyttning) till socialtjänsten rörande bedömning av vuxnas behov av insatser (råd och stöd, utredning, behandling) inom socialtjänsten.

Aktualiseringstyp:

-"Överflyttning av ärenden", detta gäller ärenden som flyttas över från annan kommun (och inte överlämning inom den egna organisationen).

-"Förfrågan/begäran". Till exempel förfrågan om utdrag ur socialregistret, begäran om handling.

Definitioner: orsak till ansökan/anmälan

- "Missbruk eller beroende". Enligt DSM-III, DSM-III-R, DSM-IV (Nationella riktlinjer, Socialstyrelsen, 2014).

-"Våld i nära relationer". Fysiskt, psykiskt, sexuellt, social utsatthet, materiell/ekonomisk utsatthet (Socialstyrelsen/våld i nära relationer).

- "Våldsutövare". Person som utövar våld i nära relationer.

- "Hedersrelaterat våld". Hedersrelaterat våld och förtryck kännetecknas av att det är kollektivt utövat, dvs. att det kan vara flera förövare, t.ex. i den närmaste familjen, samt att det kan vara sanktionerat eller pådrivet från omgivningen (Socialstyrelsen).

- "Upplysning/utdrag register". Orsak utifrån aktualiseringstyp Förfrågan/begäran/uppllysning.

- "Socialt nedbrytande beteende". Menas en person som avviker från samhällets grundläggande normer. T.ex en ung vuxen i riskzon för missbruk/kriminalitet, prostitution eller vuxna personer med kognitiva svårigheter som ej är aktuella för andra vårdkontakter hos annan huvudman.

Definitioner: aktualisering från

-"Skola". Gäller nog främst gymnasieskolan.

Aktualiseringskoder, vuxenärenden. Länet

Aktualiseringstyp

Ansökan
Anmälan
Yttrande
Överflyttning
Förfrågan/begäran

Ansökan orsak

Missbruk eller beroende
Våld i nära relationer
Våldsutövare
Hedersrelaterat våld
Behov av stöd, övriga vuxna
Upplysning/utdrag register

Anmälan orsak

Förseelse - LOB
Missbruk eller beroende
Socialt nedbrytande beteende
Våld i nära relationer
Hedersrelaterat våld
Övrigt, övriga vuxna

Aktualisering från

Den enskilde/sökande
Anhörig
Annan privatperson (anonym eller namngiven)
Skola
Vuxenpsykiatri
Övrig hälso- och sjukvård
Socialtjänsten (ex.officio, egen kännedom)
Polisen
Åklagare, domstol
Transportstyrelsen
Kriminalvården
Socialpsykiatri (kommunal)
Äldreomsorg
Bostadsföretag
Ideell organisation
Annan kommun
Övrigt

Antal aktualiseringar vuxna, kommun, första halvår 2018-2023

	Jan-juni 2018	Jan-juni 2019	Jan-juni 2020	Jan-juni 2021	Jan-juni 2022	Jan-juni 2023	Första halvår 2022–2023 %
Sandviken	193	231	280	278	351	262	-25
Gävle	918	980	1176	1195	1126	1041	-8
Söderhamn	439	400	397	361	499	373	-25
Bollnäs	249	274	317	256	247	300	+21
Ovanåker	95	101	157	129	150	167	+11
Ljusdal	223	310	197	174	195	196	+1
Hudiksvall	450	444	434	348	468	396	-15
Hofors	68	68	133	118	99	187	+89
Ockelbo	86	98	89	102	68	78	+15
Nordanstig	90	95	91	88	107	74	-31
Total	2811	3001	3271	3049	3310	3074	-7

Antal vuxna (unika), kommun, första halvår 2018-2023

	Jan-juni 2018	Jan-juni 2019	Jan-juni 2020	Jan-juni 2021	Jan-juni 2022	Jan-juni 2023	Första halvår 2022–2023 %
Sandviken	166	199	216	196	199	156	-22
Gävle	581	636	668	697	652	631	-3
Söderhamn	216	173	212	185	195	171	-12
Bollnäs	156	171	184	141	158	194	+23
Ovanåker	78	81	103	90	91	87	-4
Ljusdal	169	221	137	123	131	120	-8
Hudiksvall	252	238	215	178	216	165	-24
Hofors	54	55	79	75	63	113	+79
Ockelbo	77	76	65	80	62	66	-6
Nordanstig	57	62	58	55	64	57	-11
Total	1806	1912	1937	1820	1831	1760	-4

Typ av aktualisering, första halvår 2023, län

	Antal	Procent
Ansökan	1053	34
Anmälan	1764	57
Yttrande	103	3
Överflyttning	0	0
Förfrågan/begäran	154	5
Total	3074	100

Typ av aktualisering. Första halvår 2018-2023, län.

	Jan-juni -18	Jan-juni -19	Jan-juni -20	Jan-juni -21	Jan-juni -22	Jan-juni -23	Första halvår 2022-2023 %
Ansökan	810	848	1001	1037	1003	1053	+5
Anmälan	1753	1827	1973	1713	1999	1764	-12
Yttrande	188	179	182	170	205	103	-50
Överflyttning	0	2	0	2	0	0	0
Förfrågan/begäran	60	145	115	127	103	154	+50
Total	2811	3001	3271	3049	3310	3074	-7

Typ av aktualisering, första halvår 2023, kommun

	Ansökan	Anmälan	Yttrande	Förfrågan/ begäran	Total
Sandviken	117	104	18	23	262
Gävle	391	589	36	25	1041
Söderhamn	132	235	6	0	373
Bollnäs	123	149	6	22	300
Ovanåker	34	112	21	0	167
Ljusdal	52	115	6	23	196
Hudiksvall	87	297	6	6	396
Hofors	69	79	4	35	187
Ockelbo	29	29	0	20	78
Nordanstig	19	55	0	0	74
Total	1053	1764	103	154	3074

Ålder, första halvår 2023, kommun

Kommun	Medelålder	Antal
Sandviken	39,72	262
Gävle	38,72	1041
Söderhamn	42,10	373
Bollnäs	39,05	300
Ovanåker	37,64	167
Ljusdal	42,99	195
Hudiksvall	43,00	396
Hofors	42,72	186
Ockelbo	41,27	78
Nordanstig	41,08	74
Total	40,38	3072

Bortfall=2

Kön, första halvår 2023, kommun

	Kön		
	Man	Kvinna	Total
Sandviken	182	80	262
	69%	31%	100%
Gävle	599	442	1041
	58%	42%	100%
Söderhamn	217	156	373
	58%	42%	100%
Bollnäs	167	133	300
	56%	44%	100%
Ovanåker	125	42	167
	75%	25%	100%
Ljusdal	129	66	195
	66%	34%	100%
Hudiksvall	249	147	396
	63%	37%	100%
Hofors	113	74	187
	60%	40%	100%
Ockelbo	44	34	78
	56%	44%	100%
Nordanstig	50	24	74
	68%	32%	100%
Total	1875	1198	3073
	61%	39%	100%

Bortfall=1

Kön efter aktualisering, första halvår 2023, län

Aktualiseringstyp	Kön		Total
	Man	Kvinna	
Ansökan	611	442	1053
	33%	37%	34%
Anmälan	1071	692	1763
	57%	58%	57%
Yttrande	88	15	103
	5%	1%	3%
Överflyttning	0	0	0
	0	0	0
Förfrågan/begäran	105	49	154
	6%	4%	5%
Total	1875	1198	3073
	100%	100%	100%

Bortfall=1

Vem anmäler? Första halvår 2023, län

Vem anmäler?	Antal	Procent
Anhörig	451	26
Annan privatperson (anonym/angiven)	405	23
Skola	6	0
Vuxenpsykiatri	87	5
Övrig hälso-och sjukvård	203	12
Socialtjänsten (<u>ex officio</u>)	158	9
Polisen	265	15
Kriminalvården	7	0
Socialpsykiatri (kommunal)	9	1
Äldreomsorg	13	1
Bostadsföretag	24	1
Ideell organisation	5	0
Annan kommun	41	2
Övrigt	90	5
Total	1764	100

Orsak till ansökan. Första halvår 2023, län

Orsak till ansökan	Antal	Procent
Missbruk eller beroende	684	67
Våld i nära relationer	166	16
Våldsutövare	10	1
Hedersrelaterat våld och förtryck	7	1
Behov av stöd, övriga vuxna	148	15
Total	1015	100

Bortfall=38

Orsak till anmälan. Första halvår 2023, län

Orsak till anmälan	Antal	Procent
LOB-anmälan	188	11
Missbruk eller beroende	1284	73
Socialt nedbrytande beteende	63	4
Våld i nära relationer	143	8
Hedersrelaterat våld och förtryck	7	0
Övrigt, övriga vuxna	77	4
Total	1762	100

Bortfall=2

Orsak ansökan. Antal. Första halvår 2023, kommun

Orsak till ansökan	Missbruk eller beroende	Våld i nära relationer	Våldsutövare	Hedersrelaterat våld och förtryck	Behov av stöd, övriga vuxna	Total
Sandviken	103	**	**	0	10	117
Gävle	232	86	**	**	30	355
Söderhamn	87	9	**	**	34	132
Bollnäs	75	35	**	0	11	123
Ovanåker	16	**	**	0	13	34
Ljusdal	33	12	**	0	6	52
Hudiksvall	75	9	0	**	**	87
Hofors	44	**	0	0	21	69
Ockelbo	**	**	0	**	18	27
Nordanstig	15	0	0	0	**	19
Totalt	684	166	10	7	148	1015

** Sekretess (fem eller mindre). Bortfall, n=38

Orsak anmälan. Antal. Första halvår 2023, kommun

Orsak till anmälan	LOB-anmälan	Missbruk eller beroende	Socialt nedbrytande beteende	Våld i nära relationer	Hedersrelaterat våld och förtryck	Övrigt, övriga vuxna	Total
Sandviken	13	85	**	**	**	**	104
Gävle	72	393	53	68	**	0	588
Söderhamn	18	193	**	17	**	**	235
Bollnäs	8	104	**	20	**	14	149
Ovanåker	**	89	**	**	0	16	112
Ljusdal	8	84	0	10	0	12	114
Hudiksvall	56	220	0	13	0	8	297
Hofors	**	56	0	**	0	13	79
Ockelbo	**	19	0	**	0	7	29
Nordanstig	**	41	**	**	**	**	55
Total	188	1284	63	143	7	77	1762

** Sekretess (fem eller mindre). Bortfall=2

Orsak ansökan, första halvår 2018-2023, län

Orsak till ansökan	Jan-juni 2018	Jan-juni 2019	Jan-juni 2020	Jan-juni 2021	Jan-juni 2022	Jan-juni 2023	Första halvår 2022–2023 %
Missbruk eller beroende	587	631	695	745	728	684	-6
Våld i nära relationer	57	69	122	164	131	166	+27
Våldsutövare	2	1	3	4	6	10	+67
Hedersrelaterat våld och förtryck	9	6	13	15	30	7	-77
Behov av stöd, övriga vuxna	154	139	157	103	108	148	+37
Total	809	846	990	1031	1003	1015	+1

* Procent beräknat utifrån låga nivåer. Bortfall, n=38

Orsak anmälan, första halvår 2018-2023, län

Orsak till anmälan	Jan-juni 2018	Jan-juni 2019	Jan-juni 2020	Jan-juni 2021	Jan-juni 2022	Jan-juni 2023	Första halvår 2022–2023 %
LOB-anmälan	568	619	544	429	376	188	-50
Missbruk eller beroende	975	1002	1139	1006	1341	1284	-4
Socialt nedbrytande beteende	76	98	90	123	90	63	-30
Våld i nära relationer	36	36	85	105	117	143	+22
Hedersrelaterat våld och förtryck	2	2	11	8	3	7	+133**
Övrigt, övriga vuxna	96	69	104	37	70	77	+10
Total	1753	1826	1973	1708	1997	1762	-12

*Bortfall=2 ** Procent beräknat på låga nivåer

Orsak ansökan efter kön. Första halvår 2023, län

Orsak till ansökan	Kön		Total
	Man	Kvinna	
Missbruk eller beroende	455	229	684
	79%	52%	67%
Våld i nära relationer	14	152	166
	2%	35%	16%
Våldsutövare	8	2	10
	1%	0%	1%
Hedersrelaterat våld och förtryck	2	5	7
	0%	1%	1%
Behov av stöd, övriga vuxna	98	50	148
	17%	11%	15%
Total	577	438	1015
	100%	100%	100%

Bortfall=38

Orsak anmälan efter kön. Första halvår 2023, län

Orsak till anmälan	Kön		Total
	Man	Kvinna	
LOB-anmälan	154	34	188
	14%	5%	11%
Missbruk eller beroende	820	464	1284
	77%	67%	73%
Socialt nedbrytande beteende	26	37	63
	2%	5%	4%
Våld i nära relationer	27	116	143
	3%	17%	8%
Hedersrelaterat våld och förtryck	1	6	7
	0%	1%	0%
Övrigt, övriga vuxna	41	35	76
	4%	5%	4%
Total	1069	692	1761
	100%	100%	100%

Bortfall=3

Orsak till anmälan, inleda utredning eller ej. Första halvår 2023, län

Orsak till anmälan	Utredning eller ej		Total
	Inleda utredning	Ej inleda utredning	
LOB-anmälan	54	123	177
	31%	69%	100%
Missbruk eller beroende	699	575	1274
	55%	45%	100%
Socialt nedbrytande beteende	10	53	63
	16%	84%	100%
Våld i nära relationer	37	104	141
	26%	74%	100%
Hedersrelaterat våld och förtryck	3	4	7
	43%	57%	100%
Övrigt, övriga vuxna	12	64	76
	16%	84%	100%
Total	815	923	1738
	47%	53%	100%

Bortfall=26

Återaktualiseringar Vuxen. Länet

Antalet anmälningar, per vuxen.

